

mia, unde dignus est aeterna impenitentia tormenta. Hinc, vilesse iustitia putatur; boni zeli meritum Ita cedetur; Ignavia mansuetudini, prodigalitas miserationi; tenacitas parsimoniae, pertinacia constitutae tribuitur; Superbia, libertas, lascivia, affabilitas, loquendi procacia veritatis defensio censetur; pigritia, quietus amor, præcipitania agendi feruor, exequendi tarditas à procrastinatoribus illis consilij maturitas appellatur. Error mantelo se virtutis velat, hinc & longe minus agnoscitur & difficiuntur emendatur. Eam ob causam monet Ioannes: *Charissimi, nolite omni spiritui credere, sed probate spiritus si ex Deo sunt.* Examinandus est larvatus ille lucis angelus, quis sit, & unde sit; quid specte tac velit? Ita ducum præstantissimus Iosue certemus angelum, sed sibi ignotum, & interrogans: *Noster es, inquit, an adversarius?* Ita extremitatem vngulae sunt obseruande, quod potissimum collinet, attendendum. Ratio dialectica exponit omnem falsitatem, consideratio finit, elidit omnia tentationem. Fine in spacie, diabolo ne fide.

I. 102. 4. 1.

Iosue 5. 13.

§. II.

Vulpes animalium astutissima ut aues allicat, mortuum se simulat. Cum simplices ad latum funus aduolant, vaferium quadrupes in rem suam vigilans incavata subito corripit & ingulat; ita dæmon inducias simulat & pacem, se fingit mortuum; repente adeat & prædas agit vario stratageme quæstas.

Dux Normannorum Haddingus regio sanguine prognatus, vir ferox, ad arma natus, Lunam, Italiam ciuitatem expugnaturus, dolum sic armavit. Misit in urbem qui comeatum peteret & hospitium, simul nuntiarent fatalem morbum, in quo Christiani sacris ante mortem imbui cuperet. Ad omnia annuerant Lunenses. Inreditur Haddingus baculo nixus & lustrali fonte tingitur, explorata tacite virbe ad naues cum exercitu reddit. Breui fama volat, mortuum principem, Ecclesiæ Lunensi legata testamento arma ducis & equum cum geminis & multo auro. Credunt cives & funus regium instruunt. Armatus & viuus dux feretro imponitur, omni exercitu ad tumulum prosequente. Quid vrbs, nisi suum ipsa funus duxit? Ponit iam feretur auro & gemmis coruscum. En tibi subiçto mortuo furgit & armatus, primus obuios sternit, quæ secuti milites vibem incenderunt, captiuos cum præda derulerunt in naues.

Ita Solimannus Peloponnesus Ägypti Praeses ab Ottomanno Imperatore Turcico missus Adenum Arabiz oppidum minutissimum occupauit. Cum enim ab Zebito eiusdem felicis Arabia ciuitate superatis fauibus hisp. Iudic. mihi p. 310. Adenum peruenisset, legatos iam ante præmisit, qui ab rege comeatum vacuaque in vrbe aedes cutandis agrotis pro amicitia petenter, vrunque cum cura præstiter. Rex, & alimeta in classem & hospitium laborantibus datum. In id hospitium simulato morto, singuli milites à quatuor valentibus à mari transuehebantur, armis in lectulo sub veste contextis, per eam fallaciam nihil eiusmodi suspicante populo, quingenti paulatim intromissi. Tum Solimannus ex compito per satellites Regem ad naues accessit, ille cum sua dignitatis haud quaquam oblitus, indignabundus abnueret, confessim insidiatoribus, quod iam ante cœnenerat, è classe proponitur signū, ij cum armis exemplò coorti stupente ad inopinatam rem ciuitate, regiam circumfistunt, comprehendensque regem ad Solimannum vi pertrahunt. Ibi superbe interrogatus ab eo, cur tertium iam diem ad se offici causa venire distulisset, cùm liberius responderet, quām prædonis aures ferre confusient, arreptus propalam ex ipsis prætoria nauis antecipa suspeditur. Vrbs deinde crudeliter in modum direpta; Diabolus ad præsidium impositum.

Ita diabolus ad omnes stratagena exercitatissimus in

angelum lucis se transformat, pacem & amicitiam simulat, nam tentanti vim velut emortuam commonit. Simeonem Strat, vt certius celeriusque decipiat. Ad Simonem Sty litam cum currat & equis igneis tāquā Angelus ē cælo discipulus in uitæ eius missus suauiter accedens: Tempus est, inquit, vt Eliæ in star hinc emiges in cælum: Ascende currum quem Rofevid. tibi Deus amico suo misit obuium. Simeon iam ascensus pedem alterum in fallacissimo curru posuit, sed vna dominum Iesum inclamans se cruce signauit. Mox currus, & equi, & autriga euanuerunt.

Rathodum regem Friforum narrant aureo palatio, regem Fri duodē atque hic angelus repræsentauit, cōdeceptum vt à sonum. Vincen. in Antón. Sim. Boc. hist. l. ptizari, sed à morte illue commigrare velle, vbi se sciret. 23. c. 146. maiorum suorum & plurium amicorum societate in Annal. Fr. cor. in Da auro illo palatio fruaturum. Triduo post aiunt mortuum; & quod migrasse ad illud utique palatum au gerto circ 708. teum, Auercale cælum.

ca annum. Apophtheg. Gall. Paris. p. 20.

Ita exacerbam illam & ter miseram faciem, veneficos & venenosos Orcinianus hic architectus iam noto dolo deludit. Edificia splendoris ac voluptatis refertissima pingit aere, sicutque ea discipulis illis ac scotoreculis spectanda, & breui habita exhibet. Hinc illi martyres diaboli, quod iam sèpius cōpertum, questionis tormenta, rogam, flamas, supplicium extremum tolerant constantissime. Tanti apud eos est aëreum nunguicissimum spectaculum, præfigit fallacissimæ. Quid in tentatione trepidas Christianæ ignae, cur pro Christo part reculas: Gloria & diuitie in domo eius. Salvi erimus in vita ipsius. Idecirco gloriamur in se gloria filiorum Dei. Ibid. 2. 11. Non solùm autem, sed & gloriamur in Deo per Dominum Baruch 5. 1 Iesum Christum. Ergo, exue te stola lacus & vexationis tua, & indu te decole & honore eius, quo à Deo ibi est semper gloria. Eximie Petrus Damiani: Dia Damianus lib. 6. epist. bolicæ tentationis; inquit, proponamus tibi exempla, et c. ep. 2. 1. ipse contra hostis callidi decipit, prius infidias solerter euigiles; Erycina & dum te delecat aliorum audire victorias, ipse te per lan. Puteanus l. 2. hisp. Infabrica, Vi guidi corporis ignitiam non remittas.

§. III.

S trategema memorans Vir doctissimus Erycicus Püt Steanus historiographus, regius: Franci, ait Pertha riri * castam, ad quos cōfiguratur, bello & vindicta dignam arbitrati, in gentibus copiis in Italiam perrumpunt. Hos viribus destitutus, sed altu valens, Grimoaldus proprie. Ata aggreditur. A leui prælio metum simulans, fugam capessit, & castra vino ciborumque lauitiis capiendo hosti referta, deserit. Franci fausto victoria auspicio decepit, & in ventris prædam effusi, tanquam ad epulas non ad pugnam venientes, vino se onerant, & in dolia præstant. Prius igitur ebrietate quam bellō propriæ, vieti, cladem suam strati adumbrant. Quippe post se cunctum vigilam somno vinoque mersos Grimoaldus adoritur, tantamque stercentium stragem edit, vt plus sanguinis fusum sit, quam vini hostes exhauserat. Quid dicam? præproperam malisque digestam victoriæ remouere. Sic validus exercitus parva manu oppressus filius, qui regno excidit, & res Perthariti ad desperationem prolapta. Tam insigni cladi cum vix nuntius superefset, memoriam apud posteros locus fecit, Francorum riuius huc v. que appellatus.

Haud aliter diabolus tentator vere Grimoaldus eam illis quos tentat, offundit escam, quam nouit fore gravissimam: putridum, sed scitè coloratum porrigit pomum, vt totum rapiat regnum, voluptates exhibet, sed imputras & fluxas, vt spoliat cælestibus & æternis. Hoc stratega. mata dæmonis ut seruētentur, ut suas victorias parit, non dat regna suas victorias sed promittit, rerum umbras pro rebus obiicit. Nimis rias paciat, quām imperitus & fatuus est, qui à dæmoni malorum Promittit omnium latore auecupatur commoda. Faciem eius, Job regna, non dat.